

Handläggare:

Eva.borgstrom@fub.se

Judith.timoney@fub.se

Solna den 28 februari 2024

Remissvar över betänkandet (SOU 2023:56) Några smittskyddsfrågor inom socialtjänsten och socialförsäkringen

Riksförbundet FUB är en intresseorganisation som arbetar för att barn, ungdomar och vuxna med intellektuell funktionsnedsättning (IF) ska kunna leva som andra. FUB har cirka 25 000 medlemmar i drygt 150 lokalföreningar runt om i landet. Personer med IF och deras anhöriga är medlemmar i FUB liksom andra som delar vår grundsyn.

Sammanfattning

FUB anser:

FUB:s remissyttrande gäller enbart LSS insatserna:

- bostad med särskild service för barn eller ungdomar (LSS § 9.8)
- bostad med särskild service för vuxna (LSS § 9.9)

Riksförbundet FUB avstyrker i sin helhet förslaget om en ny bestämmelse om flyttning utan samtycke, d.v.s. tvångsflyttning.

Regeringsformen (RF) anger i 2 kap. 6 § att var och en är skyddad gentemot det allmänna mot påtvingat kroppsligt ingrepp och, utöver det, mot intrång i den personliga integriteten om det sker utan samtycke och innebär övervakning eller kartläggning av den enskildes personliga förhållanden.

FUB anser att utredningens förslag om tvångsflyttning saknar den urstarka motivering som krävs om staten ska tvinga personer som bor i LSS-bostäder att göra avkall på sin grundlagsskyddade rättighet.

Sedan den 14 januari 2009 är Sverige bundet av FN-konventionen för personer med funktionsnedsättning. FUB anser att utredningens förslag om en ny bestämmelse om flyttning utan samtycke är i strid med flera artiklar i konventionen, som utgår ifrån den allmänna

grundprincipen att alla personer med funktionsnedsättning ska behandlas med respekt för individuellt självbestämmande och frihet att göra egna val.

LSS-bostäder skiljer sig på väsentliga punkter från äldreomsorgen

- Slutsatser som dras utifrån erfarenheter under pandemin inom äldreomsorgen kan inte användas för att dra slutsatser om vad som ska gälla i LSS-bostäder. Det är en helt annan målgrupp och en annan lagstiftning.
- Utredarna konstaterar att generella slutsatser om LSS målgrupp är svåra att dra, exempelvis för att spridningen av covid-19 i landets LSS-bostäder inte är lika undersökt som spridningen vid äldreboenden samt att målgruppen för LSS-bostäder är mer disparat än målgruppen för särskilda boendeformer för äldre. Då är det inte rimligt att boende i LSS-bostäder, trots dessa konstateranden, ska omfattas av en lagstiftning som gör så stort ingrepp i den personliga integriteten.
- Utredningen anser att det finns så pass starka principiella, etiska och praktiska skäl att möjlighet till tillfällig isolering inte ska genomföras. FUB anser att av precis samma principiella, etiska och praktiska skäl, bör inte utredningens förslag om bestämmelsen omflyttning utan samtycke (d.v.s. tvångsflyttning) införas i LSS-bostäder. FUB instämmer helt med utredningen att det krävs tungt vägande skäl för att göra undantag från sedan länge gällande grundläggande principer. Vi anser att skäl - av den grad som kan motivera ett undantag från grundläggande principer om personlig integritet – saknas i resonemanget kring att LSS-bostäder bör omfattas av förslaget om en ny bestämmelse om flyttning utan samtycke.
- FUB instämmer med utredningens slutsats att det finns avgörande skillnader mellan SoL-boenden och LSS-bostäder. Det har betydelse för möjligheterna att genom andra åtgärder begränsa risken för smittspridning i LSS-bostäder. Detta skulle minska behovet av tillfällig isolering enligt SmL och flyttning. Exempel på andra åtgärder är: omfattande kompetenssatsningar, tillräcklig bemanning, att timanställda minimeras, en närvarande chef och anpassad information om smittspridning mm. till de boende.

Vad innebär intellektuell funktionsnedsättning?

Ungefär 1 - 1,5 procent av befolkningen har en intellektuell funktionsnedsättning. Över 70 procent av dessa har en lindrig IF¹.

För personer med IF kan det vara en utmaning att lära sig skriva, räkna och förstå tid och hantera pengar. Det tar också längre tid att tillägna sig teoretiska färdigheter. Behovet av stöd ser olika ut beroende på graden av IF. Vuxna med lindrig IF klarar mycket själva medan andra behöver mer stöd.

¹ <https://regionuppsala.se/infoteket/hamta-kunskap/fakta-om-funktionsnedsattningar/intellektuell-funktionsnedsattning/> (hämtad 240228).

Förslag och överväganden – stärkt smittskydd för vissa grupper inom socialtjänsten

FUB anser:

Utredningen drar den mycket relevanta och korrekta slutsatsen att *de viktigaste åtgärderna för att stärka smittskyddet* för grupperna som utredningens förslag berör, ligger helt utanför utredningens uppdrag. FUB anser att de viktigaste åtgärderna för att stärka smittskyddet i LSS-bostäder inte går att finna i ytterligare inskränkningar i en människas personliga integritet. FUB anser att inför nästa pandemi måste allt fokus och all kraft satsas på att säkerställa att de mest effektiva åtgärderna för att stärka smittskyddet *faktiskt* redan är på plats. FUB instämmer i att det handlar om omfattande kompetenssatsningar, tillräcklig bemanning, att timanställda minimeras, översyn av lokalernas utformning, anpassad information till dem som bor i LSS-bostäder, en närvarande chef på plats, med mera.

Om kommunerna genomför dessa nödvändiga satsningar, anser FUB att smittriskerna i LSS-bostäder - för den enskilde och för samhället - kan minimeras till den grad att en ny extraordinär åtgärd inte är motiverad vad det gäller personer som bor i LSS-bostäder. Vi ser snarare att det finns en risk att den föreslagna bestämmelsen lämnar dörren vidöppen för ett ”quick fix” agerande, som kan ses som betydligt enklare och billigare än det långsiktiga, omfattande arbetet med effektiva smittskyddsåtgärder. Under covid 19-pandemin dominerade på många håll en ”ta det säkra före det osäkra” mentalitet, som ledde till beslut om långvariga nedstängningar av dagliga verksamheter, besöksförbud i LSS-bostäder och andra ad hoc restriktioner och begränsningar. FUB anser att det finns en överhängande risk för att flyttning utan samtycke kommer att användas i mycket större utsträckning än det var tänkt om förslaget skulle bli verklighet.

2.8.1 Behovet av åtgärder

FUB anser:

FUB instämmer i att förbättringsåtgärder på andra områden än ytterligare smittskyddsåtgärder, som med tvång kan användas mot enskilda, skulle ha större positiv effekt på smittskyddet i en kommande epidemi eller pandemi. Nödvändiga förbättringsåtgärder är, som tidigare har nämnts, tillräckligt med tillsvidareanställd personal, färre timanställda, stärkt kompetens hos personalen, t.ex. när det gäller basala hygienrutiner, samt närvarande chefer.

En viktig förutsättning för att förhindra smittspridning är även att personalen omedelbart har tillgång till skyddsutrustning.

2.8.2 Smittskyddslagens begränsningar och utredningens förändrade direktiv

FUB anser:

Utredarna påpekar själva att de är bakbundna av de förändrade utredningsdirektiven, som ger grönt ljus för att komma med förslag om åtgärder som får vidtas utan samtycke, men samtidigt ger rött ljus för att ta fram förslag på hur man skulle kunna göra för att minska behovet av ingripande åtgärder mot enskilda.

FUB anser därför att grunden för en ny bestämmelse om tvångsflyttning är mycket svag, då

det inte ens har gjorts en ordentlig utredning om vilka mindre ingripande åtgärder som skulle kunna vara ett alternativ till förflyttning utan samtycke.

8.1.3 Isolering ur den enskildes perspektiv

FUB anser:

FUB anser att det är svårbegripligt att utredarna inte har frågat FUB om hur personer som bor i LSS-bostad kan tänkas uppleva att vara isolerad i sin lägenhet, då vi har omfattande kunskap och erfarenhet av personer med intellektuell funktionsnedsättning. Vi besvarar frågan här:

Bostad enligt LSS möjliggör karantän enligt nuvarande lagstiftning

FUB instämmer i att ett argument för att möjliggöra tillfällig isolering, enligt 5 kap 3 § SmL, inom LSS-boenden är att det är bättre för den enskilde som ska isoleras att fortsätta vistas i en bekant miljö.

Det är dessutom så att möjligheten till karantän för en person med IF, bosatt i en LSS-bostad, som insjuknat i en samhällsfarlig sjukdom redan finns i den nuvarande smittskyddslagen (3 kap 9 §). Där framgår att om ”det finns risk för spridning av en samhällsfarlig sjukdom får smittskyddsläkaren besluta att den som har eller kan antas ha varit utsatt för smitta av sjukdomen skall hållas i karantän i en viss byggnad, i en avgränsad del av en byggnad eller inom ett visst område. Ett sådant beslut innebär förbud att lämna byggnaden, del av byggnaden eller området samt förbud att ta emot besök där.”

Egen fullvärdig lägenhet i en LSS-bostad

Att vara bosatt i en servicebostad eller gruppboende, enligt LSS, innebär att ha en *egen* fullvärdig lägenhet med kök, vardagsrum, sovrum/alkov och badrum. Den boende ska även ha tillgång till s.k. gemensamhetsutrymmen för social samvaro med övriga boende och personal.

Förutsättningarna för att vid behov vistas i karantän är uppfyllda i och med att alla boende har en egen lägenhet. Det är, som utredningen påpekar, inte tillåtet att använda tvångs- och begränsningsåtgärder i en bostad enligt LSS och därför inte möjligt att låsa in den boende i lägenheten.

Men det är fullt möjligt för en person med IF att förstå att hen inte får lämna lägenheten om hen är smittad eller kan antas vara smittad, genom att informera med hjälp av *anpassad* information. I händelse av samhällsfarlig smitta i LSS-bostaden kan de gemensamma utrymmena tillfälligt stängas av för att förhindra smittspridning.

Anpassad information ger förutsättningar för personer med IF att förstå

Avgörande för möjligheten att ta till sig rekommendationer om smitta och smittskyddsåtgärder under en epidemi eller pandemi är att personer med IF får information som är anpassad efter deras grad av IF. Det stora flertalet har en lindrig IF och kan ta till sig lättläst information, medan personer med måttlig eller svår IF har behov av bildstöd alternativt filmad information. Det är mycket viktigt att den anpassade informationen tas fram samtidigt som samhällsinformation som riktar sig till övriga befolkningen. Under covid-19 pandemin dröjde det oacceptabelt lång tid innan anpassad information fanns tillgänglig.

Anpassad information även ett stöd för personalen i LSS-verksamhet

Anpassad information på lättläst med bildstöd är även ett viktigt stöd för baspersonalen i bostad enligt LSS. Den ger konkreta förslag på hur informationen ska förmedlas. I länkarna nedan ges exempel på anpassad information som togs fram under covid-19 pandemin om coronaviruset och smittskyddsåtgärder i olika format:

Lättläst information om coronaviruset i tidningen 8 sidor:

<https://8sidor.se/8-sidor/2020/03/fragor-och-svar-om-viruset-corona/>

Filmer om coronaviruset och smittskydd:

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLnfJX1S5HryruSvb7ybm-RurvHfM66GzC>

Exempel på bildstöd när det gäller smittskyddsåtgärder:

<https://www.habilitering.se/4b00ad/globalassets/verksamheter/habilitering/om-oss/covid/gor-ogor-inte-corona.pdf>

Exempel på bildstöd om coronaviruset (Pictogram):

<https://www.habilitering.se/4b00ad/globalassets/verksamheter/habilitering/om-oss/covid/kommunikationskarta-corona-pictogram.pdf>

8.1.4 Tvångsbefogenheter

FUB anser:

FUB instämmer med utredningens påpekande att det krävs *tungt vägande skäl* för att göra undantag från sedan länge gällande grundläggande principer. Detta kan inte nog betonas. FUB anser att skälen som anges för att LSS-bostäder ska omfattas av förslaget om en ny bestämmelse om tvångsförflyttning *helt saknar den tyngden*. Dels av redan angivna skäl, dels för att det finns dokumenterade framgångsfaktorer om hur man kan hålla smittan ute, förutsatt att de genomförs på ett genomgående, robust sätt av kommunerna. Tillsammans kan dessa minska risken för smittspridning på en nivå som gör att förflyttningar utan samtycke inte är försvarbara.

Exempel på framgångsfaktorer för att begränsa smittspridningen under pandemin har identifierats av olika aktörer, t.ex. IVO, Socialstyrelsen och SKR:

- **Närvarande ledarskap**

En närvarande chef lyftes fram av flera instanser som en framgångsfaktor för att begränsa smittspridningen. SKR skriver t.ex. i sin rapport *Att lära av en kris*²: ”Ett närvarande ledarskap är en framgångsfaktor under normala omständigheter men ännu mer så i kris.” (...) ”En chef som sällan är på plats eller saknar tid att lyssna på sina medarbetare kommer också missa möjligheter att förebygga problem och hitta lösningar.” Även IVO pekar på ett närvarande ledarskap som en framgångsfaktor när det gäller reducering av smittrisen.³

² SKR. *Att lära av en kris – Kommuners och regioners lärdomar från covid-19 pandemin*, rapport 2023.

³ IVO. *Smittsäkra besök. Redovisning av regeringsuppdrag*, rapport 2021.

- **Småskaliga boenden**

I Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2002:9) anges att i regel endast tre till fem personer bör bo i en gruppbostad.⁴ I rapporten *Covid-19:s konsekvenser för personer med insatser enligt LSS*⁵ bedömer Socialstyrelsen att faktorer som småskaliga boenden enligt LSS har varit gynnsamt ur smittskyddsperspektiv.

- **Adekvat utbildning av baspersonal som arbetar i LSS-bostäder**

Exempelvis utbildning om basala hygienrutiner, tillgång till och övningar med personlig skyddsutrustning, tydliga instruktioner kring smittskyddsåtgärder.

- **Hygienombud**

SKR konstaterar att hygienrutiner är avgörande för att minska smittspridning samt att *det krävs långsiktigt, systematiskt arbete med kontinuerlig uppföljning för att fortsätta hålla fokus på hygienrutinerna.*⁶ I sin rapport *Att lära av en kris* skriver SKR att stärkta hygienrutiner bör vara ett prioriterat utvecklingsområde för kommunerna.⁷

- **Begränsning av timanställda vikarier**

Socialstyrelsen påpekar i sin rapport *Covid-19:s konsekvenser för personer med insatser enligt LSS* ”att LSS-området förmodligen haft vissa fördelar att hantera smittspridningen jämfört med andra verksamheter, vilket troligen har minskat de negativa konsekvenserna för personerna. (...) Under 2020 begränsade många kommuner och verksamheter dessutom antalet vikarier på boenden enligt LSS, i syfte att minska smittspridningen”.⁸

- **Användning av anpassad information, inkl. bildstöd, för att informera om smittskyddsåtgärder.**

Utredarna har noterat att Socialstyrelsen fick återkommande signaler om att boende i LSS-bostäder inte alltid involverades i smittskyddsarbetet och att tillgången till alternativa kommunikationsmedel brast. FUB kan bekräfta denna bild (se avsnitt 8.1.3 ovan).

- **Kontinuitetsplaner för boenden enligt LSS**

Socialstyrelsen rapporterade att i början av 2020 hade endast 30–40 procent av kommunerna kontinuitetsplaner för sina LSS-boenden och drar slutsatsen: ”Detta kan ha påverkat förutsättningarna för att agera snabbt och ändamålsenligt i början av pandemin”.⁹

Socialstyrelsen skriver i sin utvärdering av pandemins konsekvenser att de kommer att arbeta vidare utifrån sina slutsatser¹⁰, Det gäller framför allt de områden där pandemins konsekvenser riskerar att bli långvariga. Arbetet ska rikta in sig på ett flertal punkter, bland annat:

- ”Fortsätta kommunicera vikten av krisberedskap inom verksamheter enligt LSS, bland annat genom att integrera ett funktionshinderperspektiv i myndighetens

⁴ Socialstyrelsen. *Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2002:9)*.

⁵ Socialstyrelsen. *Covid-19:s konsekvenser för personer med insatser enligt LSS*, rapport 2021.

⁶ https://skr.se/skr/tjanster/bloggarfranskr/varbloggen/artiklar/hygienerutineravgorandeforattminskasmittspridning_60476.html (hämtad 240226).

⁷ SKR. *Att lära av en kris – Kommuners och regioners lärdomar från covid-19 pandemin*, rapport 2023.

⁸ Socialstyrelsen. *Covid-19:s konsekvenser för personer med insatser enligt LSS*, rapport 2021.

⁹ Ibid.

¹⁰ Ibid.

krisberedskapsarbete samt anordna seminarier med lärande exempel.”

- ”I högre utsträckning integrera ett krisberedskapsperspektiv i myndighetens arbete med funktionshinderfrågor, genom att integrera perspektivet i kunskapsstöd inom funktionshinderområdet.”

FUB anser att Socialstyrelsens arbete med dessa punkter stärker förutsättningarna för ett effektivt smittskyddsarbete som omfattar personer som bor i LSS-bostad. Därmed försvagas argumentationen ytterligare när det gäller en ny bestämmelse om tvångsförflyttning.

8.2.2 Kohortvård kan kräva samtycke

FUB har på flera ställen i remissvaret påpekat att utredningen finner argumentation för sitt förslag om en ny bestämmelse om tvångsförflyttning, genom att beskriva omständigheter som enbart rådde på äldreboenden under pandemin, d.v.s. *inte* i LSS-bostäder. I detta kapitel finns flera exempel på denna brist på nyansering/förståelse för de avgörande skillnaderna mellan dessa två boendeformer.

FUB anser:

De stora problemen kopplade till kohortvård (personalbrist, bristande kompetens och att lokalernas utformning inte varit ändamålsenligt utformade) stärker knappast argumentet att kohortvård inom LSS skulle vara ett eftersträvt alternativ. För tydlighetens skull vill vi betona att kohortvård inte bedrevs i LSS-bostäder under pandemin och det är inte heller ett etablerat arbetssätt i LSS-bostäder.

Det är uppenbart att utredarna avser äldre med demenssjukdom som är bosatta i särskilt boende för äldre, när de skriver ”den boende måste hålla sig på sitt rum” och ”kohortvård kan också förutsätta att den enskilde placeras i ett annat rum eller en annan del av boendet”. FUB anser att det är **helt** fel att jämföra äldre personer med demenssjukdomar och vandringsbeteende, som är bosatta på äldreboende, och gruppen personer med IF. Det handlar dels om två helt olika funktionsnedsättningar och olika form av boende, dels om olika lagstiftningar.

Hur bor personer med intellektuell funktionsnedsättning?

Många med lindrig IF har egen ordinär bostad med insatser från boendestödare alternativt bor i en egen lägenhet i form av servicebostad (mellanform mellan egen ordinär bostad och gruppboende), enligt LSS. Vuxna med måttlig eller svår IF bor oftast i en egen lägenhet i gruppboende, enligt LSS. Personer med svår IF/flerfunktionsnedsättning är ofta rullstolsburna och bor i en egen ordinär bostad med personlig assistans.

Argument emot kohortvård

Lena Nylander, läkare och specialist i allmän psykiatri och Mats Jansson, sakkunnig utredare vid Autism Sverige, skriver om svårigheten för personer med IF och autism vid inläggning på sjukhus.¹¹ ”Att bli inlagd på en sjukhusavdelning kan vara en mycket besvärlig upplevelse för en person med autism och intellektuell funktionsnedsättning. Förutom att personen är sjuk innebär

¹¹ Nylander Lena, Jansson Mats. *I den bästa av världar – intellektuell funktionsnedsättning och autism i gruppboende enligt LSS*, Komlitt 2022.

det en situation som är obekant och i de flesta fall skrämmande och obehaglig. Ofta förstår personen inte varför den ska befinna sig på ett främmande ställe, ligga i en främmande säng och ha främmande personer runt sig. Ljud, ljus och dofter kan upplevas som obehagliga – stressmomenten är många.”

Vid svår sjukdom ska en person med IF naturligtvis få vård på sjukhus. Men vi menar att personer som är lindrigare sjuka i en smittsam sjukdom inte ska behöva utsättas för kohortvård, av de skäl som redovisas av Nylander och Jansson, ovan.

8.2.3 En ny extraordinär smittskyddsåtgärd bör införas

FUB anser:

FUB motsätter sig utredningens förslag om att flyttning som extraordinär smittskyddsåtgärd ska införas och omfatta LSS-bostäder.

En laglig möjlighet att tvångsflytta personer som bor i bostad enligt LSS, innebär en stor och helt oacceptabel tillbakagång i hur samhället ser på människor med intellektuell funktionsnedsättning. Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, där syftet är att personer med IF ska kunna leva som andra, infördes 1994 som en motvikt till det kollektiva synsätt som gällde på forna tiders institutioner.

Tvångsflyttning kan aldrig motiveras

Utredningen konstaterar i avsnitt 8.2.3 att det under en pandemi kan uppstå situationer där det kan vara ”nödvändigt att inskränka den personliga friheten och integriteten men att åtgärderna i sådana fall bör vara proportionella, nödvändiga och relevanta, och minimeras i relation till vad man önskar åstadkomma.”

Utredningen konstaterar att det för att det ska vara möjligt att bedriva kohortvård under en pandemi bör vara möjligt att kunna flytta en person utan dennes samtycke.

FUB anser:

Förslaget om tvångsflyttning av en person som bor i en bostad, enligt LSS, kan inte i något avseende betraktas som ”proportionell, nödvändig eller relevant”.

FUB instämmer i det utredningen skriver om att en åtgärd utan samtycke inte får genomföras ”för att kompensera för personalbrist, bristande anpassning av lokaler eller brister i efterlevnaden av hygienrutiner mm.” Men vi ifrågasätter starkt hur detta kommer att efterlevas i praktiken om det öppnas upp för tvångsflyttning i SmL. Redan i dag förekommer olagliga tvångs- och begränsningsåtgärder i LSS-bostäder i stor omfattning, enligt en rapport från IVO¹².

FUB motsätter sig bestämt förslaget om att det ska vara möjligt att begära biträde av polismyndigheten för att föra den som ska flyttas till den plats dit flyttningen ska ske. Vi menar att detta kan upplevas som mycket traumatiskt av en person med IF. Detta är ytterligare ett argument emot tvångsflyttning. Flyttning med våld, mot personens vilja, är att betrakta som ett allvarligt övergrepp.

¹² IVO. Att inte få rätten att leva som andra, rapport 2023.

8.2.5 Proportionalitetsavvägningar

Som FUB har påpekat på flera ställen i remissvaret för utredarna många resonemang utifrån förutsättningar inom äldreomsorgen, men som helt saknar relevans för LSS-bostäder.

Följande motivering för utredningens förslag är ett tydligt exempel på detta:

Det har vidare den fördelen att den person som flyttas alltjämt är kvar på ett boende inom den omsorgsform som har beviljats. Förslaget har därmed den fördelen att det i så liten utsträckning som möjligt påverkar den rätt till omsorg av god kvalitet som följer av ett biståndsbeslut enligt SoL eller LSS.

FUB anser:

Då en gruppboende enligt LSS vanligen består av ett antal enskilda lägenheter (enligt praxis 6 lägenheter) har FUB svårt att se hur den som tvingas lämna sin lägenhet ska vara ”alltjämt kvar inom samma boendeform.” Hur då? Genom att bli tvångsflyttad till en annan gruppboende som råkar stå tom? I dagsläget har hälften av Sveriges kommuner brist på LSS-bostäder och det finns ytterst få kommuner som har en överkapacitet. FUB anser att resonemanget saknar verklighetsförankring gällande personer som bor i LSS-bostäder.

8.3.3 Överväganden

FUB anser:

I detta avsnitt bekräftar utredningen att

- de främsta utmaningarna inom omsorgen handlar om att personaltäthet och personalens kompetens *inte räcker*,

- basala hygienrutiner *inte följs*,

- samverkan mellan den kommunala hälso- och sjukvården och omsorgen om äldre och funktionshindrade och smittskyddsläkarna *inte har hållit samma standard* i alla regioner, trots att lagen säger att en sådan samverkan ska ske,

- de utredningar och analyser som gjorts med anledning av covid-19-pandemin främst pekar på behov av lagstöd för *andra* smittskyddsåtgärder - *inte* sådana som riktas mot individer.

Utifrån denna redovisning kan man inte annat än dra slutsatsen att OM alla aktörer - som redan idag har ansvar för att skapa ett effektivt smittskydd – **vet vad de ska göra och faktiskt gör det**, så kan man väsentligt minska risken för en smittspridning av den grad som man såg under pandemin. Som utredningen själv påpekar, framstår förbättringar i ovannämnda områden avsevärt viktigare för att uppnå ett stärkt smittskydd. Att förslag på ytterligare förbättringar (som exempelvis minimi-bemanning eller personalens kompetens) inte fick läggas fram, inom ramen för de väldigt begränsande direktiven, har gjort att mycket centrala frågor gällande ett effektivt smittskydd har lämnats obesvarade.

FUB anser därför att argumentationen för behovet av en ny bestämmelse om tvångsflyttning helt enkelt inte håller, i synnerhet som en sådan bestämmelse skulle beröva människor deras grundlagsskyddade rättighet om personlig integritet.

FUB anser:

Med utgångspunkt i bristerna i smittskyddsarbetet i LSS-bostäder under covid 19-pandemin, vilka har konstaterats i en rad undersökningar, utredningar och studier, anser FUB att det bör införas ett stadgande i författning om att god kvalitet enligt LSS inbegriper ett gott smittskydd.

För Riksförbundet FUB



Christina Heilborn
Förbundssekreterare

christina.heilborn@fub.se